

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

ปัจจัยทำนายการมีส่วนร่วมทางการเมืองของพยาบาลวิชาชีพใน
โรงพยาบาล เขตภาคเหนือ

ผู้เขียน

นางสาววิมลดา อินด้าง

ปริญญา

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการพยาบาล)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

อาจารย์ ดร. อรอนงค์ วิชัยคำ

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

รองศาสตราจารย์ ดร. เรมवल นันทสุภวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของพยาบาลวิชาชีพเป็นการกระทำที่เกิดจากความตระหนักรู้ในการพยายามที่จะมีอิทธิพลต่อนโยบายสาธารณะทั้งโดยตรงหรือโดยอ้อม โดยเฉพาะนโยบายสาธารณะด้านสุขภาพ และนโยบายสาธารณะอื่นๆ ที่ส่งผลต่อวิชาชีพ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมือง รวมถึงหาปัจจัยทำนายการมีส่วนร่วมทางการเมืองของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาล เขตภาคเหนือของประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างเป็นพยาบาลวิชาชีพ จำนวน 395 คน จาก 37 โรงพยาบาลที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชน โรงพยาบาลทั่วไป และโรงพยาบาลศูนย์ เขตภาคเหนือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้รับการพัฒนาโดยผู้วิจัยตามแนวคิดของเวอร์บา และคณะ (Verba et al., 1995) ประกอบด้วยแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล แบบสอบถามการมีส่วนร่วมทางการเมืองของพยาบาลวิชาชีพ และแบบสอบถามปัจจัยทำนายการมีส่วนร่วมทางการเมืองของพยาบาลวิชาชีพ ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือทั้งสองเท่ากับ .97 และ 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .88 และ .85 ตามลำดับ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน

ผลการวิจัย พบว่า

1. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของพยาบาลวิชาชีพในภาพรวมอยู่ในระดับต่ำ โดยพยาบาลวิชาชีพส่วนใหญ่มีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งอยู่ในระดับสูง ด้านการณรงค์หาเสียงอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการเข้าร่วมกับองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการเมืองอยู่ในระดับต่ำ นอกจากนี้การมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการให้เงินสนับสนุนการณรงค์หาเสียงเลือกตั้งด้านการติดต่อเจ้าหน้าที่รัฐ ด้านการประท้วง ด้านการเป็นคณะกรรมการชุมชน และด้านการทำงานด้านกิจกรรมชุมชนอย่างไม่เป็นทางการอยู่ในระดับไม่มีส่วนร่วม หรือมีส่วนร่วมอยู่ในระดับต่ำมาก
2. ปัจจัยที่สามารถทำนายการมีส่วนร่วมทางการเมืองของพยาบาลวิชาชีพ ได้แก่ ปัจจัยด้านความเอาใจใส่ ปัจจัยด้านเครือข่ายการสรรหาและปัจจัยด้านทรัพยากร (β เท่ากับ 0.30, 0.28 และ 0.17, $p < .001$)

ผลการศึกษาครั้งนี้สามารถเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้บริหารการพยาบาล สถาบันการศึกษาพยาบาล สภาการพยาบาล สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย และพยาบาลวิชาชีพ ผู้ปฏิบัติงาน เกี่ยวกับวิธีการพัฒนากลยุทธ์เพื่อเพิ่มการมีส่วนร่วมทางการเมืองของพยาบาลวิชาชีพ

Thesis Title	Factors Predicting Political Participation Among Professional Nurses in Hospitals, Northern Region		
Author	Miss Wimala Induang		
Degree	Master of Nursing Science (Nursing Administration)		
Thesis Advisory Committee	Lecturer Dr. Orn-Anong Wichaikhum	Advisor	
	Associate Professor Dr. Raymoul Nantsupawat	Co-advisor	

ABSTRACT

Political participation among professional nurses is a conscious action that seeks to influence public policy either directly or indirectly, especially public health policies and other public policies that affect the nursing profession. The purpose of this research was to identify the political participation and the predicting factors of political participation among professional nurses in hospitals in the northern region of Thailand. The study sample included 395 professional nurses in 37 hospitals who had worked in community hospitals, general hospitals and regional hospitals in the northern region. The research instruments were developed by the researcher based on the conceptual framework of Verba and colleagues (1995) and comprised of a demographic data record form, nurses' political participation questionnaire, and factors predicting nurses' political participation questionnaire. The content validity index of both instruments were .97 and 1.00 and the reliability were .88 and .85, respectively. Data were analyzed using stepwise multiple regression analysis.

Results of the study revealed as follows:

1. Political participation among professional nurses was at a low level. Most professional nurses had high levels of political participation through voting, but campaigning was at a moderate level and affiliation with organizations related to politics was at a low level. In addition, campaign contributions, contacts, protests, serving on community boards, and informal community activities had either no participation or participation at the lowest level.

2. The factors predicting political participation among professional nurses were psychological engagement, recruitment networks, and resources ($\beta=0.30, 0.28$ and $0.17, p<.001$).

These findings could be used as basic data for nursing administrators; nursing educational institutes; the Thailand Nursing and Midwifery Council; the Nurses' Association of Thailand; and professional nurses to develop strategies to increase political participation of professional nurses.